

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.146/2019/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Téglásy Balázs László ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve c-i (cím) lakos felperesnek - a **Dr. F. Sz.** jogtanács által képviselt I.rendű alperes neve (cím) I. rendű és a Fórizs Ügyvédi Iroda (cím, eljáró ügyvéd: Dr. Fórizs Zsolt) által képviselt **II. rendű alperes neve** (cím) II. rendű alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 19.P.21.943/2017/60. számú ítélete ellen a felperes által 61. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 50 000 (Ötvenezer) forint, a II. rendű alperesnek 27 000 (Huszonhétezer) forint áfát tartalmazó 127 000 (Egyszázhuszonhétezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes, mint kölcsönvevő és a '**kölcsönadó neve**' mint kölcsönadó között 2007. október 17-én „kölcsönszerződés gépjárművásárlási kölcsönhöz” elnevezésű szerződés jött létre, amelyben a kölcsönadó vállalta, hogy az ügyfél által kiválasztott, szerződésben meghatározott gépjármű megvásárlása céljából a kölcsönvevő részére kölcsönt nyújt. A szerződés szerint a kölcsön devizaneme svájci frank.

A felperes által választott gépjármű egy Astra 1,7 CDTI típusú Opel volt, melynek vételára 4 980 000 forint, ebből saját erőként a vevőnek 996 000 forintot kellett biztosítania. A szerződés szerint a járművet az **I. Kft.** szállítja.

A szerződés 2. pontja szerint a kölcsön összege 3 984 000 forint, a deviza elfogadáskori árfolyama 147,32 forint, a kamat mértéke évi 10,18 %, a törlesztőrészletek száma, összege az 1-40. hónapban 29 913 forint, 170,93 svájci frank, míg a 41-120. hónapban 72 413 forint, 413,79 svájci frank. A

teljes hiteldíjmutató 11,3 %. A szerződés 2. pontja tartalmazza, hogy a törlesztőrészek összege az ÁSZF 9. pontja szerint megváltozhat.

A szerződés 6.2. pontja úgy szól, hogy „a jelen kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdések tekintetében a kölcsönt nyújtó üzletszabályzatának általános része, valamint az „általános szerződési feltételek személygépjármű vásárlási kölcsönhöz” rendelkezései, továbbá az adatvédelmi ügyféltájékoztató irányadóak, melyek jelen szerződés elválaszthatatlan mellékletét képezik. Jelen szerződés kizárólag az itt felsorolt mellékletekkel együttesen érvényes. Jelen szerződés aláírásával az ügyfél kifejezetten elismeri, hogy a fenti okiratokat számára hiánytalanul átadták, azokat megismerte és az abban foglaltakat tudomásul vette”.

A kiválasztott járművet a felperes 2007. október 20-án vette át. A szerződés szerinti törlesztőrészeket csupán az első néhány hónapban fizette, majd az autó használatát átengedte hűga és családja részére, akik a törlesztőrészeket egy ideig megfizették.

A kölcsönnyújtó 2011. november 30. napjával átalakulás folytán megszűnt, beleolvadt a **II. rendű alperesbe**.

Tekintettel arra, hogy a kölcsönvevő a szerződésből eredő kötelezettségének nem tett eleget, a II. rendű alperes a szerződést felmondta, majd a felperessel szemben fennálló követelését 2011. december 20-án az I. rendű alperesre engedményezte.

A II. rendű alperes 2015. március 26-án kelt levélben teljesítette a 2014. évi XL. törvényben előírt elszámolási kötelezettségét, arról tájékoztatta a felperest, így az elszámolás felülvizsgálat elszámolásnak minősül.

A felperes 2017. szeptember 11-én előterjesztett keresetében kérte annak megállapítását, hogy a peres felek közötti kölcsönszerződés alábbi pontjai érvénytelenek (tisztességtelenek):

1. a kölcsönszerződés legfelső táblázatában „devizanem: CHF”, - ugyanis a tájékoztatás hiánya és nem világos és érthető megfogalmazása a szerződés e pontját is érinti;
2. a magánszemély adatai elnevezésű nyomtatvány kölcsön összegére vonatkozó rendelkezése mivel megjelöl egy devizaösszeget, melyet a kölcsönszerződésben áthúztak, s ettől a pont nem világos, nem érthető, s semmiképpen sem alkalmazható;
3. a szerződés 2. pontja, ugyanis az nem világos, és nem érthető: a kölcsön összege és devizaneme, a törlesztőrészek száma, összege, devizaneme;
4. a kölcsönszerződés 6.2. pont első bekezdése;
5. a kölcsönszerződés egyetlen pontjában sincs szó az árfolyamkockázatról, annak hatásairól.

A kérelem jogkövetkezményeként kérte annak megállapítását, hogy a szerződésből a tisztességtelen részek kiesnek, s a szerződés a változó devizaárfolyam alkalmazása nélkül teljesíthető. Kérte annak megállapítását, hogy az általános szerződési feltételek nem képezik a kölcsönszerződés részét. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 209/A. § (2) bekezdésére hivatkozással kérte annak megállapítását, hogy az előzőekben megjelölt szerződéses kikötések semmisek, azokat figyelmen kívül kell hagyni. Kérte a bíróságtól a szerződés érvényessé nyilvánítását oly módon, hogy e tisztességtelen kikötések nem képezik a kölcsönszerződés részét; tartozásának összegét 3 432 511 forintban kérte megállapítani.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását, és a felperes költségben való marasztalását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a szerződés tárgya, a kölcsön összege a felperes által igényelt 3 984 000 forintnak megfelelő deviza, melynek összegét az átváltáskori 147,32 forint összegben kellett

meghatározni. Utaltak arra, hogy a felperes a szerződés aláírásával annak 6.2. pontja értelmében elismerte, hogy a szerződés mellékletét képező okiratokat részére átadták, azokat megismerte, az azokban írtakat tudomásul vette. Ezek részét képezte az általános szerződési feltételek című okirat, melynek rendelkezései világosak, érthetőek és egyértelműek, a szerződéses kockázat valós voltáról a felperes kölcsönvevő számára tájékoztatást tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, s kötelezte a felperest, hogy az I. rendű alperesnek 171 625 forint, a II. rendű alperesnek 217 964 forint perköltséget fizessen meg. Kimondta, hogy az állam által előlegezett költséget és a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

A határozata indokolásában kifejtette a felperes azon hivatkozásával összefüggésben, hogy az ÁSZF nem vált a szerződése részévé, hogy a kölcsönszerződés 6.2. pontja ennek ellentmondó felperesi nyilatkozatot tartalmaz. Ezzel szemben a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte a bizonyítási kötelezettség, ám ennek nem tudott eleget tenni. Rögzítette, hogy a felperes személyes meghallgatásakor nem emlékezett arra, hogy az ÁSZF-et és az egyéb mellékleteket átadták-e részére. A szerződéskötéskor vele együtt jelenlévő sógora, **T. Gy.** úgy nyilatkozott, hogy az ÁSZF-et nem adták át a felperes részére, s ugyanígy vallott a felperes testvére is. Az **I. Kft.** nevében eljáró **P. K.** viszont úgy nyilatkozott, hogy a szerződés ügyfél általi aláírásakor az ÁSZF-et, az üzletszabályzatot is átadták részére. E bizonyítékokat értékelve a törvényszék megállapította, hogy az alperesi jogelőd lehetővé tette az ÁSZF megismerését, a szerződés mellékleteinek átvételét a felperes aláírásával igazoltan is elismerte, s a szerződésbe rögzített nyilatkozata szerint azok tartalmát kötelező érvényűnek el is fogadta.

A felperes további érveivel összefüggésben kiemelte, hogy a 2/2014. PJE számú jogegységi határozat szerint a devizaalapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, mely szerint az árfolyamkockázatot a kedvező kamat mértéke ellenében korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszoigáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, melynek a tisztességtelensége főszoabályként nem vizsgálható. A perbeli kölcsönszerződés megkötésekor hatályos, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203. § (6) és (7) bekezdésének idézésével rámutatott, hogy a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, s ennek tudomásul vételét az ügyfélnek aláírásával igazolnia kell, továbbá a kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészteltekre. Hangsúlyozta, hogy a kölcsönszerződés 6.2. pontja szerint az ÁSZF a kölcsönszerződés részét képezi, míg a szerződés 2. pontja is tartalmazza, hogy a törlesztőrészteltek összege az ÁSZF 9. pontja szerint megváltozhat. Az ÁSZF 8.1. pontjának idézésével kiemelte, hogy a felperes számára egyértelművé kellett váljon, hogy a kölcsön összege devizában a folyósításkori árfolyam alapul vételével rögzül, s a kölcsönösszegnek a kölcsönszerződés pénznemében megállapított értéke megváltozásával egyidejűleg a törlesztőrészteltek kölcsönszerződés pénznemében megállapított értéke is újból megállapításra kerül. E rendelkezések alapján arra a következtetésre jutott, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatást a felperes megkapta, annak tudomásul vételét a kölcsönszerződés aláírásával igazolta. Utalt az **I. Kft.** ügyintézőjének tanúvallomására, mely szerint az árfolyamkockázatról az ügyfeleket szóban is tájékoztatták. Összességében akként foglalt állást, hogy a felperes a 6/2013. PJE számú jogegységi határozat 3. pontja szerinti tájékoztatást megkapta a kölcsönszerződés megkötésekor, az alperes jogelődje az árfolyamkockázat fennállásáról, s annak a törlesztőrészteltekre gyakorolt hatásáról kellően, a jogszabály követelményeinek eleget téve tájékoztatta a kölcsönvevőt.

Azzal a felperesi hivatkozással kapcsolatban, hogy a kölcsönszerződés összege nem állapítható meg a kölcsönszerződésből, mert a részére átadott példány csupán a szerződés forint összegét

tartalmazza, s azon a svájci frank összege át lett húzva, kifejtette, hogy annak van jelentősége, hogy a kölcsönszerződés 2. pontjában rögzítették a kölcsön összegét 3 984 000 forintban, azaz azt pontosan meghatározták a szerződő felek. A kölcsönszerződés 2. pontjának és az ÁSZF 8.1. pontjának együttes értelmezése alapján pedig a szerződés tárgya egyértelműen meghatározott, a kölcsön összegét kiszámítható módon állapították meg. Kitért arra, hogy a „magánszemélyek adatlapja” megnevezésű irat is ezt az álláspontot erősíti, amely ugyancsak tartalmazza, hogy a kölcsön összege 3 984 000 forint. Az alperes jogelődjének a finanszírozási kérelmet elfogadó nyilatkozata ugyanezt a hitelösszeget tünteti fel azzal, hogy a teljes futamidő 120 hónap, az ügyleti kamat 10,17 % és a havi induló törlesztőrészlet 29 913 forint. Erre való tekintettel a szerződés tartalmát nem befolyásolja, hogy a kölcsönszerződés 2. pontjában a devizaösszeget áthúzták. Idézte az ÁSZF 9.1. és 9.2. pontjait, kiemelve, hogy azok alapján a törlesztőrészletek összegének megváltoztatására a kölcsönadónak lehetősége volt, s nyilvánvaló, hogy a törlesztőrészleteket nem fix összegben határozták meg a szerződő felek. Rámutatott, hogy a felperestől elvárható lett volna a szerződés részletes áttanulmányozása, ám ezt saját nyilatkozata szerint sem tette meg.

Mindezekre tekintettel megállapította, hogy a felperes azon hivatkozása, hogy a szerződés általa megjelölt pontjai tisztességtelenek a tájékoztatás hiánya és nem világos megfogalmazása miatt, nem foghat helyt. A kölcsönszerződés 6.2. pontja a törvényszék megítélése szerint nem változtatja meg a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára, ezért a fogyasztóval kötött szerződésekben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése j) pontjába nem ütközik.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperesek részére képviselőik munkadíjából álló perköltség megfizetésére. A munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján állapította meg mindkét alperes esetében, a II. rendű alperes javára a rendelet 4/A. § (1) bekezdése alapján az általános forgalmi adó összegét is elszámolta.

A felperes személyes költségmentességére tekintettel akként határozott a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján, hogy az állam által előlegezett költséget és a kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsősorban kérte annak megváltoztatását, s annak megállapítását, hogy a perbeli szerződés érvénytelen, tekintettel arra, hogy a főszolgáltatás vonatkozásában - mind a kölcsön tárgya, mind a kockázattelepítés vonatkozásában a kereseti kérelemben felsoroltak szerint - tisztességtelen szerződési feltételeket tartalmaz, jogkövetkezményként kérte annak kimondását, hogy a felperes a devizakockázat viselésére nem kötelezhető, kérte a szerződés érvényessé nyilvánítását a tisztességtelen rendelkezések nélkül, annak megállapításával, hogy a felperes tartozása a II. rendű alperes felé 3 432 511 forint volt 2017. május 1-én. Másodsorban indítványozta jogalap tekintetében a keresetnek megfelelő határozat hozatalát, s ennek kapcsán kérte részítélet hozatalát, míg a jogkövetkezmény tekintetében az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését, harmadsorban pedig az ítélet hatályon kívül helyezését, és a törvényszék új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára kötelezését indítványozta. Kérte az alperesek költségben való marasztalását. Kifejtette, hogy a kölcsönszerződés általa aláírt példányában a kölcsön összegeként 22 765,71 svájci frank szerepel, valamint a deviza elfogadáskori árfolyamaként 175 forint. Ezen összegeket azonban az alperes jogelődje által aláírt példányon már áthúzták, és a kölcsön összegeként 3 984 000 forint szerepel, elfogadáskori árfolyamaként pedig 147, 32. Úgy vélte, hogy ez a szerződés egyoldalú, alperesi jogelőd általi módosítását jelenti, amelyre a kölcsönadónak semmilyen törvényes lehetősége nem volt. Az átírásra nem szolgálhat indokként az ÁSZF 8.1. pontja sem, mert a szerződés általa történt

aláírása és a kölcsönadó teljesítése közötti három napban a fellebbezésben írtak szerint nem történt olyan árfolyamváltozás, mely az eltérő összegekre magyarázatul szolgálna. Kifogásolta továbbá, hogy a 175 forintos árfolyam figyelembevételével meghatározott THM és törlesztőrészek is tévesen lettek rögzítve a szerződésben, álláspontja szerint az összegek átírása a szerződés lényeges felételeit, az adós fizeti kötelezettsége mértékét érinti, és ez önmagában érvénytelenné teszi a szerződést.

Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás körében hangsúlyozta, hogy a Hpt. 203. §-ának (6) és (7) bekezdése értelmében adott tájékoztatás tudomásul vételét az ügyfélnek aláírásával kellett volna igazolnia, ám az ÁSZF esetében ez értelemszerűen nem történhetett meg, a szerződés pedig az árfolyamkockázatról információt nem tartalmaz. Az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselése álláspontja szerint a szerződés lényeges eleme, amelyet a feleknek egyedileg meg kellett volna tárgyalni, az ÁSZF-be foglalt pontokat pedig azok jellegénél fogva a felek nem tárgyalták meg, így az ÁSZF nem alkalmas arra, hogy a felperes számára nyújtandó árfolyamkockázatról teljes körű, világos és érthető tájékoztatást adjon. Hivatkozott az Európai Unió Bíróságának C-51/17. számú ügyében született döntésre, melyből kiemelte, hogy a tagállami bíróságnak a 93/13. irányelv hatálya alá tartozó szerződési feltétel tisztességtelen jellegét hivatalból kötelessége vizsgálni, ezzel ellensúlyozva a fogyasztó és a szolgáltató közötti egyenlőtlen helyzetet. Érvei alátámasztása érdekében hivatkozott a C-42/15., illetve a C-118/17. számú bírósági döntésekre is.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet indokai alapján történő helybenhagyását, és a felperes költségben való marasztalását indítványozta.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében a törvényszék határozatának helybenhagyását, és a felperes perköltség fizetésére kötelezését kérte. Azzal védekezett, hogy jogelődje nem módosította egyoldalúan a szerződést, hanem azt az elfogadó nyilatkozat alapján pusztán javította, mert a szerződésben a kölcsön svájci frankban meghatározott összege és az árfolyam is tévesen lett rögzítve, nyilvánvaló elírás következményeként. A felperes a gépjármű megvásárlásához 3 984 000 forint összegű kölcsönhöz kívánt hozzájutni, ez az összeg szerepel egyértelműen a szerződésben, amely annak devizanemét is meghatározza svájci frankban. Az ekként meghatározott kölcsönösszeg az 1/2016. PJE jogegységi határozat 3. pontja értelmében nem sérti a Ptk. 523. §-ában foglaltakat. A szerződésben tett javítás a kölcsön összegének meghatározását nem befolyásolta, nem változtatta meg, nem módosította, így a törvényszék helytállóan állapította meg ítéletében, hogy annak volt jelentősége, hogy a szerződés 2. pontjában rögzítették a szerződő felek a kölcsön összegét 3 984 000 forintban. Az árfolyamkockázatról való tájékoztatással összefüggésben pedig hivatkozott arra, hogy az **I. Kft.** ügyintézője, P. K. tanúvallomásában előadta, hogy az árfolyamkockázatról való tájékoztatást szóban is megkapta a felperes, azaz az ÁSZF e részét a felek egyedileg is megtárgyalták. Hangsúlyozta, hogy sem jogszabály, sem jogegységi határozatok, sem az Európai Unió Bíróságának ítélete nem írják elő kötelező jelleggel, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást csak írásban adhatja meg a szolgáltató.

Az ítélet tábla a fellebbezést nem találta alaposnak.

Elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelmet vizsgálta az ítélet tábla, figyelemmel arra, hogy annak megalapozottsága esetén a további fellebbezési kérelmek elbírálása okafogyottá válik. Megállapította, hogy az elsőfokú eljárásban eljárási szabálysértés nem történt, a tényállás kiegészítése, további bizonyítás lefolytatása nem szükséges, erre tekintettel az ítélet hatályon kívül helyezése a Pp. 252. §-ának (2) és (3) bekezdése alapján sem indokolt.

Az ítélet tábla megállapította, hogy a fellebbezésben kifejtett érvelés nem kompatibilis a keresetlevélben előterjesztettel.

A felperes 5 pontban fogalmazta meg az alperes jogelődjével kötött szerződés általa állított érvénytelenségének okait, és a törvényszéknek a Pp. 215. §-ában írtakra figyelemmel erről kellett döntenie, mert a Pp. 3. § (2) bekezdése értelmében kötve volt a felperes által előterjesztett kérelemhez, és a 215. § szerint döntése a kereseti kérelmen nem terjeszkedhetett túl.

A keresetlevélben megfogalmazott, 1. pontban írt kifogása a felperesnek az volt, hogy a kölcsönszerződésben írt „devizanem: CHF” nem volt világos és érthető számára. Az azonban kétségtelen, hogy a devizanem választása szükségszerűen a felperes választása volt, a „magánszemélyek adatlapja” című okirat tanúsága szerint is ezt a devizanemet választotta. P. K., az **I. Kft.** ügyintézője tanúvallomásában egyebek mellett előadta azt is, hogy abban az időszakban, amikor a felperessel is megkötötték a szerződést, a forintalapú hitelek lényegesen magasabb kamatokkal voltak ajánlva, mert a devizalapúak kamata 5-8 % volt, míg a forintalapúaké 16-22 % közötti (54. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal). A devizalapú szerződés és a devizanem választása a felperes döntése volt, s ha az számára akkor nem volt világos és érthető, nyilvánvalóan nem befolyásolja döntésének érvényességét.

A kereset 2. pontjában írtakkal kapcsolatban az ítélet tábla rögzíti, hogy a magánszemélyek adatlapja című nyomtatványon svájci frankban meghatározott összeg eredetileg valóban szerepelt a kölcsönszerződésben is, amelyet azonban ott áthúztak és a kölcsönszerződés a kölcsön összegét már csupán forintban határozza meg. Hangsúlyozza az ítélet tábla, hogy a magánszemélyek adatlapja nem része a kölcsönszerződésnek, ezért annak tartalma nem támadható, az nem lehet érvénytelen. Érvénytelen csak a felek szerződése lehet és kizárólag abból állapítható meg, hogy mi a szerződés tartalma. Nem kétséges, hogy a szerződésen történt javítás, amelyet azonban az előírásnak megfelelően aláírással és pecséttel is elláttak, a nyilvánvaló tévedés korrigálása során. A 175 forint/svájci frank árfolyammegjelölés nem kétséges, hogy téves volt, az abból eredő átszámítás következtében történt a felperes által igényelt kölcsönösszeg devizában való meghatározása tévesen, és a javítás ezt helyesbítette, ám a felperes tartozásának összegét nem befolyásolta.

A kereseti kérelem 3. pontjában írtakkal összefüggésben az ítélet tábla csupán azt kívánja kiemelni, hogy a felperes által kifogásolt adatokat a szerződés félreérthetetlenül, egyértelműen tartalmazza, a szerződés ezen pontja semmilyen hibás adatot, nem világos, félreérthető információt nem tartalmaz.

A kereset 4. pontjában a felperes a szerződés 6.2. pontját sérelmezte, állítva, hogy az a bizonyítási teher megfordítását eredményezte, s emiatt tisztességtelen. A bizonyítási teher a polgári perben érvényesülő eljárásjogi szabály, amely anyagi jogi igény polgári perben történő érvényesítése esetén a jogvita érdemi eldöntése szempontjából releváns tény bizonyítatlansága következményére, a bíróság érdemi döntésében kifejezésre jutó hátrányára utal (Pp. 3. § (3) bekezdése). Akkor alkalmazandó, ha a bizonyításra kötelezett fél nem tesz eleget e kötelezettségének. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy a bíróság azokat valóban fogadja el. Eszerint a főbizonyítás a kereset vagy a keresettel szembeni védekezés alapjául szolgáló tények fennállására, valóságára, míg az ellenbizonyítás - a főbizonyító fél perbeli ellenfelének a cselekményeként - ugyanezen tények fenn nem állására, valótlanságára vonatkozik. A bizonyítási teher átfordulása azt jelenti, hogy a fő- és az ellenbizonyítás iránya felcserélődik. A peres felek szerződésének a kereset e pontjában támadott rendelkezése azonban a felek jogait és kötelezettségeit nem érinti, következésképpen tisztességtelen

sem lehet, mert a szerződés e pontja a felperes egyoldalú nyilatkozatát tartalmazza, amelyben elismerte, hogy a szerződés mellékletét képező ÁSZF-et és egyéb iratokat átvette, megismerte és azok tartalmát magára nézve kötelezőnek elfogadta. Azt, hogy ez mégsem történt meg nyilvánvalóan neki kellett volna bizonyítania, ezért a kereset e pontjának elbírálása során a bizonyítási teher megváltoztatásáról nincsen szó. Az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte, hogy a felperes e bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni.

A keresetlevél 5. pontjában a felperes azt kifogásolta, hogy a kölcsönszerződésben egyáltalán nincs szó az árfolyamkockázatról, annak hatásairól, s miután álláspontja szerint az ÁSZF nem vált a szerződés részévé, ezért az árfolyamkockázattal kapcsolatban semmilyen felvilágosítást nem kapott, így a szerződés ezen okból érvénytelen. A keresetlevélben kifejtettekhez képest azonban a fellebbezésében már azzal érvelt, hogy az ÁSZF-ben foglalt, az árfolyamkockázatra irányadó tájékoztatás nem volt számára megfelelő, érthető és világos.

Az előzőekben kifejtettek szerint azonban mind az elsőfokú bíróságnak, mind a másodfokú bíróságnak a kereseti kérelemben foglaltakról kellett döntenie, jelesül arról, hogy az a szerződés, amely maga nem tartalmaz tájékoztatást az árfolyamkockázatról, érvénytelen-e. Ugyancsak az előzőekben kifejtettek szerint azonban a felek egyedi kölcsönszerződésének részét képezte az ÁSZF, amely viszont az árfolyam kockázatról tájékoztatást tartalmaz. Az, hogy e tájékoztatás milyen színvonalú, érthető, világos volt-e, nem képezte a per tárgyát. Hangsúlyozza az ítélőtábla, hogy a keresetben írtak alapján a per tárgya csupán az volt e körben, hogy a szerződés nem tartalmaz tájékoztatást az árfolyamkockázatról. A tájékoztatásnak nem kell szükségszerűen az egyedi szerződésben szerepelnie, az megtörténhet a szerződés mellékletét képező okiratban - mint adott esetben az ÁSZF-ben - vagy akár szóban is.

A felperes érvelésével szemben a bíróságnak hivatalból e körben nem kellett vizsgálnia. A másodfokú bíróság a Pp. 253. §-ának rendelkezései alapján az ügy érdemében a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között dönt. Azt bírálja el, hogy az elsőfokú bíróság a perbe vitt igényről az arra vonatkozó anyagi jogszabályok alapján megalapozottan döntött-e vagy sem. Hivatalból észlelnie a rendelkezésre álló bizonyítási anyag, köztudomású tények vagy saját, hivatalos tudomása alapján tényként megállapítható, nyilvánvaló semmisséget kell (2/2010. (VI.28.) PK vélemény 4/a. pont). A bíróságnak az uniós jog alapján is csak azokat a felperes által nem hivatkozott szerződéses rendelkezéseket kell vizsgálnia, amelyek a kérelem vagy ellenkérelem elbírálásához szükséges rendelkezések értelmezéséhez elengedhetetlenek, vagy azok alkalmazását befolyásolják. Az uniós jog teszi a nemzeti bíróság feladatává az érvénytelenségi perekben a szerződés hivatalbóli teljes felülvizsgálatát annak megállapítása érdekében, hogy az nem tartalmaz-e a fogyasztó fél által nem hivatkozott tisztességtelen rendelkezést. Az Európai Unió Bíróságának esetjoga csak meghatározott, speciális eljárásjogi helyzetekben, jellemzően a tisztességtelen illetékességi vagy választottbírósági kikötés, a fogyasztót az igénye érvényesítésétől megfosztó szerződéses feltételek, és a fogyasztó alperesi pozíciója esetén teszi kötelezővé a tagállami bíróság számára a fogyasztó által nem sérelmezett szerződési feltételek tisztességtelenségének vizsgálatát. Erre tekintettel tehát a másodfokú bíróság hivatalból nem vizsgálhatja azt, hogy az ÁSZF-nek az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást tartalmazó rendelkezései tisztességesek-e, világosak-e, érthetőek-e, a felperes a fellebbezésében ezzel kapcsolatban pedig már nem terjeszthet elő új előadást, mert az a Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fent írt indokolásbeli pontosítással a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés alaptalannak bizonyult, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles a fellebbezési eljárás során is pernyertes alperesek részére perköltség fizetésére. Perköltséggént az alperesek képviselőjének munkadíját számolta el az ítélőtábla, melynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján határozott meg, a II. rendű alperes részére magasabb összegben tekintettel arra, hogy a II. rendű alperes képviselője a fellebbezési tárgyaláson is részt vett, s javára a rendelet 4/A. § (1) bekezdése alapján az általános forgalmi adó összegét is elszámolta.

A felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli az 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében.

Debrecen, 2019. május 16.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-